

Vooronderzoek complementaire munt Ledeberg

Onderzoekperiode : voorjaar 2015

Augustus 2015

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Over Ledeberg	1
2. Een complementaire munt	2
2.1. De Torekes	2
2.2. Waarom starten in een tweede wijk ?	2
3. Noden, wensen en capaciteiten	3
3.1. Noden	3
3.2. Wensen	3
3.3. Capaciteiten	4
4. Model nieuwe gemeenschapsmunt	4
4.1. Naam	4
4.2. Richtlijn	4
4.3. Doelstellingen	5
4.4. Aanbod	5
4.5. Pluimen in concreto	6
4.5.1. Introductie	6
4.5.2. De goudenpluim	6
4.5.3. Een sturgroep	6
4.5.4. Link met onze andere projecten	7
4.6. Betrokkenheid Woningent	7
5. Financieel luik	7
6. Conclusie	8

Inleiding

Stad Gent heeft in 2014 de opdracht aan Samenlevingsopbouw Gent gegeven om te onderzoeken of een complementaire munt in Ledeberg mogelijk is. Vanaf november 2014 is dit vooronderzoek gestart om te eindigen met resultaten die in deze nota bekend gemaakt worden.

De opdracht werd gegeven aan SO Gent omdat we al een aantal jaar het torekesproject in het Rabot ondersteunen. Eén van de terugkomende vragen over het project is de vraag naar opschaalbaarheid : is het mogelijk om het project uit te breiden naar andere wijken? In plaats van een eenvoudige bevraging en copypaste van het bestaande project, hebben we het grondiger aangepakt :

Eerst wordt er een beeld gegeven over de populatie, de huisvesting en de mobiliteit van de bewoners in Ledeberg. Daarna wordt het systeem van een complementaire munt geschetst om vervolgens in te gaan op de noden, wensen en capaciteiten in Ledeberg. Dit is immers nodig want een wijkmunt slaat juist een brug tussen deze drie. Zo is er bijvoorbeeld nood aan meer burenzorg (nood en wens), zijn er veel mensen die hulp willen geven (capaciteit), maar gebeurt dit nog niet voldoende omdat heel wat mensen geen hulp durven vragen. Een complementaire munt kan hier de oplossing voor zijn.

Daarna wordt het model van de pluimen (de mogelijke munt in Ledeberg) uiteengezet. Er worden antwoorden gegeven op onder andere deze vragen: 'Wat zijn de doelstellingen?', 'Rond welke pijlers wordt er gewerkt?', 'Hoe ziet het aanbod eruit?' ... Uiteraard hangt aan de werking van zo'n systeem een kostenplaatje vast. Hier wordt een schatting van gemaakt om tot slot te eindigen in een conclusie.

Bij deze willen wij graag de organisaties bedanken voor hun inzet, de bewoners voor hun creatieve en nuttige inbreng, Nathalie De Smet -de wijkregisseur van Ledeberg- om te helpen bij de uitwerking van sommige pistes en tot slot Stad Gent in het algemeen omdat ze anders durft denken.

1. Over Ledeberg

Ledeberg is één van de dichtst bevolkte wijken in Gent: met 6097 inwoners per km² is de bevolkingsdichtheid dens. Reken bij de 9396 officiële bewoners 261 kotstudenten en 68 asielzoekers, en men heeft een goede kijk op het aantal bewoners in Ledeberg.

De bevolking is vrij jong: het aandeel 40-plussers ligt lager dan in de rest van Gent en het aantal kinderen, jongeren en volwassenen tot 40 jaar is hoger in vergelijking met andere wijken in Gent. Bovendien is de bevolking er vrij divers: er wonen heel wat niet-Belgen (16,30 procent). Turken, Bulgaren en Slowaken zijn de drie grootste bevolkingsgroepen van niet-Belgische origine. Tot slot kent Ledeberg een hoge verhuismobiliteit en een hoog migratiesaldo.

Naast de bewoners moeten ook de gebruikers en passanten gerekend worden zoals de ambtenaren die werken in de Zuiderpoort. Ook zij maken gebruik van de voorzieningen in Ledeberg zoals de lokale handelaars en horecazaken.

Verder wonen er heel wat alleenstaanden (42,9 procent) in Ledeberg. Ongeveer een derde van de huishoudens, heeft kinderen. Op vlak van ruimtelijke ordening kent 42,7 procent van de huizen een klein comfort. Met klein comfort wordt een badkamer en wc in huis bedoeld, maar centrale verwarming, keuken, telefoon en auto ontbreken. Het aandeel van huizen met geen of klein comfort ligt in Ledeberg hoger dan in de andere wijken van Gent. Wonen is bijgevolg een heel belangrijk thema in de wijk. Stad Gent probeert hier antwoord op te geven door met renovatiepremies te werken.

Tot slot heeft op vlak van mobiliteit 38 procent van de bewoners geen auto en 54 procent één auto. Slechts acht procent heeft twee of meer auto's. Het lokaal dienstencentrum probeert een antwoord te geven op deze nood door vrijwilligers in te schakelen als taxichauffeurs. Het is echter zeer moeilijk om zo'n mensen te vinden want ze moeten ook een eigen auto ter beschikking hebben en voldoende tijd hebben.

2. Een complementaire munt

Gemeenschapsmunten zijn ruilsystemen die dienen als aanvulling op gewoon geld. Ze zijn wereldwijd op talloze plekken in gebruik, toegepast in netwerken met geografische, sectorale of doelmatige afbakening en worden uitgevaardigd en beheerd zonder winstoogmerk.¹

Ze kunnen worden ontworpen en uitgevoerd op veel verschillende manieren: ze kunnen de vorm aannemen van beloningsprogramma's, een credit card met een spaarsysteem of zelfs traditionele bankproducten. Gemeenschapsmunten worden al tijden gebruikt als antwoord op lokale problemen wereldwijd.

Om later haalbare doelen te kunnen stellen voor de gemeenschapsmunt, moeten de noden, dromen en capaciteiten die in de buurt te vinden zijn eerst in kaart gebracht worden. De gemeenschapsmunt is immers het middel om brug te slaan tussen deze drie. Bovendien blijkt uit onderzoek dat de inzet van bewoners afhangt van hun noden, dromen en capaciteiten.

2.1 De Torekes

Samenlevingsopbouw Gent werkt sinds 2010 mee aan een complementaire munt in Rabot-Blaisantvest, namelijk de Torekes. Deze munt werkt met euroconversie zodat 10 Torekes effectief 1 euro waard zijn. Dit wordt mogelijk gemaakt door subsidies van Stad Gent. Met de munt worden vrijwilligers gewaardeerd als men zich inzet op de thema's buurtzorg, burenzorg en milieuzorg. We kunnen alvast van een succes spreken want met 380 unieke deelnemers waarvan een 100-tal frequente deelnemers, creëren we nieuwe netwerken die de dynamiek in de wijk een boost geven. Uit onderzoek van Diegem blijkt bovendien dat we met de Torekes de kansengroepen bereiken (onder andere omwille van de euronconversie) en vooral oudere mensen (30- tot 60-jarigen, met een piek van 50-jarigen). Heel wat mensen komen dan ook naar de Site om aan buurtzorg te doen omwille van de Torekes. Voor hen maakt het financieel een verschil. Dit is natuurlijk onze doelstelling niet, maar wel een belangrijk neveneffect dat we niet mogen negeren.

2.2 Waarom starten in een tweede wijk ?

Het experiment in de wijk Rabot-Blaisantvest toont aan dat de introductie van een complementaire munt in een volkse wijk zoals het Rabot de mogelijkheden biedt om buurt, burenen- en milieuzorg te verbreden, de inzet en participatie van bewoners te vergroten en de fierheid en solidariteit in de wijk kan beïnvloeden op een interessante en doenbare manier. Naast deze 'productresultaten' zien we ook verschillende 'procesresultaten': hogere betrokkenheid op de buurt, nieuwe netwerken die relatief duurzaam zijn, betere samenwerking tussen organisaties, nieuwe leerkansen.

Doorheen de jaren hebben we vanuit verschillende wijken de vraag gekregen of er ook niet in hun wijk gestart kan worden met een gelijkaardig systeem. Wij zijn overtuigd dat een lokale munt als instrument 'uitgerold' kan worden in de stad. Maar daarvoor willen we graag nog een opstart realiseren in een andere wijk met een aangepast model. Niet omdat we het ons zelf moeilijk willen maken, maar omdat we vanaf de eerste gesprekken merkten dat de geïnteresseerden uit Ledeberg geen kopie wensten van de torekes, maar een project op maat van de wijk.

In Ledeberg zouden we graag een munt zonder euroconversie opstarten omdat organisaties uitdrukkelijk lieten blijken dat ze weg willen van het verdienmodel. Mensen moeten de pluimen zien als een beloning en niet als een verloning. Dit is het grote verschil met de torekes waar we later op terugkomen.

3. Noden, wensen en capaciteiten

¹ <http://www.community-currency.info/>

3.1 NODEN

Met noden wordt het collectief doel bedoeld dat mensen samen nastreven en dat hen verbindt. Het gaat om de noden die buiten het bevoegdheidsdomein van de diensten of buiten het bereik van de markt vallen, waardoor er gaten komen in de "warme deken" van zorg en welzijn. Als professionele diensten niet genoeg vat hebben op een probleem, is het ideale scenario natuurlijk dat de burgers zelf de handen uit de mouwen steken. Hiervoor is misschien wel een zetje nodig en dan kan een gemeenschapsmunt een oplossing bieden.

Een eerste stap in het onderzoek (november '14 - januari '15) bestond uit het verkennen van de wijk en de wijkorganisaties met als doel noden te formuleren voor Ledeberg. Zo werd LDC, buurtwerk, Fietskeuken, Op Wielekes, LDHZ, wijkregisseur Ledeberg-Moscou en WoninGent in deze eerste fase aangesproken. Hun werking werd uitgelegd en het concept van een complementaire munt werd kort toegelicht. Tot slot werd er geluisterd welke noden zij ondervonden in Ledeberg (zie verslagen bijlage 1). De belangrijkste noden die naar boven kwamen, waren de volgende:

- Volgens LDC is er meer nood aan **burenzorg**. Er zijn heel wat senioren in Ledeberg die thuiszorg krijgen. Ze merken enerzijds dat wanneer ze niet langskomen de senioren maaltijden overslaan en anderzijds dat de groep senioren vaak vereenzaamd is. Het zou goed zijn moest een buur af en toe eens een kijkje gaan nemen, om boodschappen gaan, de post uithalen voor hen enz. Dit gebeurt nu al, maar nog te weinig. De munt kan hierin een trigger zijn. Uiteraard hoeven senioren niet enkel de doelgroep te zijn van burenzorg, maar alle bewoners van Ledeberg. Buren kennen de burens immers niet meer (aangegeven door een bewoner).

Daarnaast ondervindt LDC ook de **financiële problemen** van mensen. Zo lossen sommige mensen hun bijdrage voor het atelier (10euro/jaar) in schijven af en moeten ze de keuze maken tussen ofwel de dansles of het naaiatelier.

- WoninGent stoot op het probleem dat ze de vrijwilligers die momenteel enkele klusjes doen in de woonblokken, omwille van besparingen niet meer mogen vergoeden. Voordien kregen deze mensen 50 euro per maand. Indien er echter geen vrijwilligers meer zijn die de klusjes opknappen, zullen de huurlasten voor iedereen oplopen aangezien ofwel de technische dienst ofwel een conciërge moeten worden ingeschakeld. Daarom is WoninGent volop op zoek naar alternatieven zoals een complementaire munt.
- De Fietskeuken en Op Wielekes merken dat mensen het moeilijk hebben om de waarborg van de fietsen te betalen (70 euro).
- Nathalie De Smet, de wijkregisseur van Ledeberg, geeft aan dat er voordien al eens noden van Ledeberg in kaart gebracht zijn zoals meer **groen, een betere infrastructuur en toegang tot bepaalde diensten** (vb. sport).
- Er is ook een aanzienlijke groep bewoners met financiële problemen. Mensen kunnen zich bijvoorbeeld de aankoop van een wasmachine niet permitteren waardoor zij aangewezen zijn op wassalons, maar de kost hiervan loopt ook hoog op. Daarnaast geven enkele mensen aan dat ze het moeilijk hebben om hun huishuur te betalen omdat ze geen of nauwelijks een inkomen hebben. Een geschikte job vinden is ook niet aan de orde.

3.2 WENSEN

- Tijdens de dialogetafels in het kader van de wijk van de maand (januari '15), kwam naar boven dat heel wat mensen hulp willen geven, maar er geen durven vragen. Dit vergt namelijk een

engagement van de buur en wanneer je deze persoon hiervoor euro's aanbiedt, worden ze vaak niet aanvaard. Hiervoor kan een gemeenschapsmunt een instrument zijn.

- Uit de wenskaarten voor Ledeberg die op de nieuwjaarsreceptie in Ledeberg werden uitgedeeld, kwam de wens naar groen en een propere wijk vaak naar boven. Dit in de zin van meer glascontainers, meer groen aan de huizen, geen sluikestort en meer afvalkorven. Andere wensen waren gelijkheid tussen de mensen, het behouden van de sociale mix, een veilige wijk, meer kinderspeeltuinen, een voetbalveld, meer openbare toiletten en minder werken. Ook hierop kan een complementaire munt inspelen.

3.3 CAPACITEITEN

- In Ledeberg zijn er tal van organisaties actief. Ook tijdens de vergaderingen rond de gemeenschapsmunt, viel hun bereidheid om in het systeem mee te stappen op. Deze organisaties zullen belangrijke schakels zijn om het systeem te doen draaien.
- De Standaertsite zal een belangrijke rol spelen omdat op vlak van buurtbeheer en zo'n gemeenschapsmunt, één ontmoetingsplek essentieel is (zie vergadering van 19 juni rond buurtbeheer). Dit als aanvulling op andere ontmoetingsplekken (Open Huis, De Knoop, De composteerplek, De Vijvers enz.) want iedere plek bereikt vaak toch een andere doelgroep.

4. Modelontwikkeling nieuwe gemeenschapsmunt

De modelontwikkeling is gebeurd in samenspraak met tal van wijkorganisaties en een aantal bewoners. Wijkorganisaties die deelnamen aan één of meerdere vergaderingen waren: Wijk Gezondheidscentrum, LDC, vzw Elftwelf, Fietskeuken/Op wielekes, Straathoekwerk, UNIZO9050, LDHZ, Fairfin, Seniorenraad, Cultuurcafé en WoninGent. Ook de wijkregisseur was vaak aanwezig. Daarnaast zijn er nog individuele gesprekken geweest met de Benedictuspoort, Buurtwerk, het vrijwilligersloket, De Kleurdoos, vzw Lejo en vzw jong. De grote vergaderingen zijn doorgegaan op 28 januari 2015, 4 maart 2015 en 29 april 2015 (verslagen zie bijlage 2). Op basis van de noden, de wensen en de capaciteiten zijn we tot een voorstel gekomen in verband met de installatie van de wijkmunt.

In vergelijking met de opstart van de munt in het Rabot, beschikken we over een aantal troeven die we toen niet hadden : een complementaire munt is geen wereldvreemd concept meer; er zijn voldoende organisaties die mee hun schouders onder dit project willen zetten ; we hebben ervaring in het werken met een wijkmunt. Anderzijds kan de installatie van de munt geen kopie worden van de torekes : een cypaste-werk is zelden succesvol.

4.1 Naam en richtlijn

“Pluimen” want het gaat om iemand waarderen en ‘een pluim geven’. 1 uur inzet wordt gewaardeerd met vier pluimen. Dit om ervoor te zorgen dat iemand die zich slechts een kwartier inzet, ook beloond kan worden indien de persoon dit wil.

4.2 Doelgroep en doelstellingen

De doelgroep van een complementaire munt wordt uiteraard steeds breed gezien aangezien een

wijkpunt gedragen moet worden door een wijk. Alle bewoners van Ledeberg behoren dan ook tot de doelgroep, met specifieke aandacht voor de groep maatschappelijk kwetsbare bewoners.

Bijgevolg komen we tot een eerste belangrijke doelstelling van de pluimen: zorgen voor meer en sterke netwerken tussen bewoners onderling en tussen bewoners en organisaties, die effect hebben op onderlinge solidariteit en sociale stijging. In het kader van het nieuwe meerjarenplan van Samenlevingsopbouw Gent, kunnen we zeggen dat we ons met de pluimen op het volgende willen focussen: *'Kleinschalige knooppunten van mensen creëren mee een ondersteunde omgeving voor maatschappelijk kwetsbare groepen en ontwikkelen in de lokale en diverse samenleving potentiële nieuwe solidariteitsvormen gebaseerd op gemeenschapsvorming.'*

De pluimen kunnen er dus voor zorgen dat de kwaliteit en de samenhang van de lokale gemeenschap versterkt wordt. Onze ervaring uit het Rabot leert ons dat "buurtverbondenheid", de mate waarin mensen zich met hun buurt identificeren vanuit een bewustzijn van problemen én de mogelijkheid om die op te lossen, een doorslaggevende factor is om mee te werken. En het installeren van een lokale munt speelt hierin een rol : vrijwilligers worden aux sérieux genomen, ze worden gewaardeerd, bepalen mee hoe en waarvoor de munt kan worden ingezet..... Op die manier voelen bewoners zich veiliger, gewaardeerd en gedragen.

In Ledeberg zijn nu al heel wat vrijwilligers actief, maar het zijn vaak +50-jarigen en van Belgische origine. Heel wat organisaties steunen op gemotiveerde wijkbewoners, maar er zijn (te) weinig onderlinge verbanden. Het invoeren van een lokale munt kan ook helpen in het doorbreken van het 'eilanddenken'.

Een lokale munt is dus een instrument dat enerzijds een antwoord biedt op noden van mensen in maatschappelijk kwetsbare situaties, (zoals een vrijwilliger aangaf: *'Pluimen zouden voor ons een financieel verschil maken en voor mijn madam misschien een motivatie zijn om buiten te komen.* Geert De Kinder, vrijwilliger Samenlevingsopbouw) en anderzijds mogelijkheden creëert om nieuwe netwerken uit te bouwen. Ze leren mensen kennen, ze maken deel uit van een groter geheel en ze worden versterkt in hun vaardigheden en capaciteiten.

Het installeren van een munt versterkt de dynamiek van de wijk. Dit leert de ervaring uit het Rabot ons ook. Een wijkpunt kan een soort van "drager" worden van verschillende initiatieven, waarbij bewoners uit de wijk op hun manier terug aansluiting vinden op de gemeenschap. In tijden van een grote diversiteit binnen een bepaalde wijk, is het nodig om vooroordelen weg te werken en anderen te ontmoeten. Met betrekking tot de Torekes is dit ook zo. Zo gaf een bewoner aan: *"Vroeger was ik racist. Maar nu ik die Turken leren kennen heb, apprecieer ik hen enorm. Ze zwaaien zelfs naar mij op straat. Bijna iedereen kent elkaar hier."*

Organisaties opereren dat de pluimen een positief verhaal moeten blijven, maar wel één waarbij de kommer en kwel van een ander opgelost wordt. Waarbij er minder sprake is van sociale uitsluiting en waarbij we elkaar meer als gelijken beschouwen.

Daarom zullen we met de pluimen rond deze pijlers werken:

1. **Burenczorg:** Zoals gezegd is er nood aan burenczorg. Dit gaat om kleine taken: boodschappen doen, klusjes opknappen, met de hond gaan wandelen enz. Graag hadden we met sleutelfiguren gewerkt die vraag en aanbod van hun straat/straten opvangen en aan matchmaking doen. LDC zou graag in dit verhaal meestappen en helpen ondersteunen, omdat ze geconfronteerd worden met een toenemend aantal van hulpbehoevende en thuiszittende senioren.
2. **Buurtzorg:** Enerzijds is dit een succesfactor van Torekes in het Rabot en anderzijds is er vraag naar acties en activiteiten ihkv een groener Ledeberg. Mensen die zich inzetten om Ledeberg fleuriger en properder te maken, kunnen hiermee pluimen verdienen.

3. **Ontmoeting** : We mikken ook op een aantal effecten/procesdoelen : stimuleren van ontmoeting die duurzamer is dan een occasioneel feestje (solidariteit). Buurtbewoners ontdekken dat het mogelijk is om zich in te zetten voor anderen of de publieke ruimte in de wijk (activering), doen dat samen met anderen ook uit andere culturen (interculturaliteit), verwerven zo nieuwe vaardigheden, contacten en waardering (empowerment) en kunnen tenslotte zelf voorstellen doen voor nieuwe taken en gedragingen die gewaardeerd worden (participatie).

4.3 Aanbod

Om het systeem te doen draaien, moet er een aantrekkelijk aanbod zijn. Het verschil met de Torekes is dat organisaties in Ledeberg weg willen blijven van het “verdienmodel”. Terwijl er bij de Torekes met euroconversie gewerkt wordt, willen organisaties dat bewoners in Ledeberg geen directe eurowaarde aan een pluim kunnen koppelen. Sommige vrijwilligers beschouwen het teveel als een verloning waardoor aanpassingen in het systeem zeer gevoelig liggen. (eenzelfde inzet wordt minder beloond/verloond ?)

Deze uitdagingen willen ze in Ledeberg vermijden, wat niet wil zeggen dat zo’n systeem later niet kan opgebouwd worden. Ook al werken we zonder euroconversie, toch kunnen we de lokale handelaars opnemen in het aanbod. Ipv producten aan te bieden in pluimen, kan een handelaar pluimen gebruiken als een kortingssysteem, een sponsoring, een product van de maand, eenmalige acties...

Volgend producten/diensten staan momenteel op de lijst:

- Manden met allerhande producten: gesponsord door Proxy Delhaize, aangeboden in het loket
- Producten van lokale handelaars. Samenlevingsopbouw is bij de lokale handelaars langs geweest om de pluimen voor te stellen. Er waren heel wat enthousiaste handelaars (zie bijlage 3) die graag in het verhaal zouden meestappen. In tegenstelling tot de Torekes krijgen de handelaars geen euro’s in ruil voor de ontvangen Torekes. In Ledeberg zal er meer sprake zijn van sponsoring. Dit wil niet zeggen dat er niet nagedacht moet worden over een mogelijke return voor de handelaars. Mogelijke opties zijn: vrijwilligers die promo maken of een promotieplatform
- Cinematickets en lijntickets aangeboden door Samenlevingsopbouw. Tevens een succesfactor in het Rabot en het speelt tegelijk in op de nood aan mobiliteit en vrijetijdsbesteding
- Fietsproject: bewoners kunnen fietsen huren om naar ’t stad te gaan. Zo gaf Mieke van het wijk gezondheidscentrum aan dat fietslessen voor volwassenen een succes zijn, maar dat mensen daarna niet meer kunnen oefenen omdat ze zich geen fiets kunnen aanschaffen. Ook de Fietskeuken en Op Wielekes stoten op dit probleem. In samenwerking met hen, kan een fietsproject opgestart worden.
- Beperkt aantal maaltijden in de Knoop
- Bewegingslessen bij het wijkgezondheidscentrum
- In het kader van burenzorg uw buur te belonen voor zijn inzet. De burens worden bij elkaar gebracht via matchmaking (de vraag aan het aanbod koppelen).
- Ingang betalen voor het cultuurcafé of voor een evenement dat specifiek voor mensen met pluimen georganiseerd wordt

Momenteel zijn er nog geen concrete overeenkomsten omdat het nog niet zeker is dat de pluimen er komen. Indien er groen licht gegeven wordt, wordt hier werk van gemaakt.

4.5 De pluimen in concreto

4.5.1 Introductie

De pluimen zouden geïntroduceerd worden tijdens een buurtfeest. Iedereen die aanwezig is krijgt een pluim en mag die geven aan iemand die dit verdient. Daarna wordt het systeem voorgesteld.

Nadien wordt een huisbezoekenronde gepland om zoveel mogelijk mensen mee te krijgen in het systeem. Aanvullend worden brochures gedrukt en een website gemaakt waarop alle informatie terug te vinden is.

Iedereen die mee stapt in het systeem, krijgt automatisch minstens vier pluimen zodat de bewoners alvast kunnen meedraaien. Organisaties zullen hier ook een belangrijke rol spelen.

4.5.2 De gouden pluim

Om de zes maanden, zal er ook een gouden pluim uitgereikt worden aan iemand die zich echt onderscheiden heeft. Deze pluim kan je vergelijken met een trofee (die niet inwisselbaar is). Nadien wordt de gouden pluim opnieuw uitgereikt. De pers wordt hierbij betrokken.

4.5.3 Een stuurgroep

De functie van de stuurgroep is -zoals het woord zelf aangeeft- het project sturen vanuit een bottom-up visie. In deze stuurgroep hadden we graag organisaties en bewoners uit de wijk gehad. Problemen, uitdagingen, evaluaties worden er besproken. Op basis van de uitkomsten wordt het project bijgestuurd.

4.5.4 Link met onze andere projecten

Belangrijke 'knooppunten' voor Samenlevingsopbouw in Ledeberg zijn de Vijvers, de Standaertsite en de composteerplek. Bewoners en organisaties kennen de projecten en voor de opstart van een complementaire munt is het interessant om de introductie te koppelen aan reeds bekende projecten, uiteraard zonder die werkingen te bruuskeren.

Zoals de munt, moeten ook de projecten complementair zijn met elkaar. Het kan alleen maar versterkend werken, gezien er vele groeimogelijkheden zijn voor de composteerplek, de Vijvers en de Standaertsite. Pluimen kunnen de motor zijn om vrijwilligers uit de doelgroep aan te trekken, iets waar Samenlevingsopbouw in Ledeberg volop aan het werken is.

4.6 WoninGent

Er zijn heel wat gesprekken geweest met Erik Stappers van WoninGent. Zoals eerder gezegd, zochten zij naar een nieuwe piste om hun vrijwilligers te belonen. Voordien gebeurde dit via een maandelijkse onkostenvergoeding, maar wegens besparingen kan dit niet meer. Het systeem van de pluimen bleek haalbaar alternatief. Aangezien deze mensen een groot aantal pluimen zouden verdienen, werd er gezocht naar een specifiek -naast het reguliere- aanbod voor hen. Dit deden we in samenspraak met de vrijwilligers op 16 april 2015. De vrijwilligers waren alvast voor het idee te vinden, maar de Raad van Bestuur moest dit op 8 mei nog goedkeuren. Dit alles vergde namelijk ook een sponsoring van hun kant (vooral voor het specifieke aanbod). Het bestuur heeft echter beslist om eerst nog een andere piste te bekijken. Tot op heden is er geen definitieve keuze gemaakt. (augustus '15).

5. Financieel luik

Dit is een raming van de kosten die de opstart van de munt en de werking mogelijk moeten maken.

Website	€2000 (op basis van de website voor Torekes)
---------	--

Verzilveringspot	€5000 (op basis van het Rabot)
Personeelslid	0.8 VTE
Verzekering vrijwilligers	€1500 - €2000
Promotiekosten	€1000
TOTAAL (zonder personeel)	€10000

6. Conclusie

Samenlevingsopbouw Gent is al een tijdje aan het experimenteren met een lokale munt in het Rabot. Eenmaal bleek dat de Torekes succesvol werden in de wijk, vroeg men regelmatig of het niet mogelijk was om zo'n systeem ook in andere wijken uit te bouwen. Dit onderzoek leert ons dat het mogelijk is om een ander model uit te bouwen, dat toch veel gelijkenissen vertoont met het bestaande Torekesproject. Er is heel wat potentieel om een complementaire munt in Ledeberg op te starten. Er is veel enthousiasme van de organisaties en bewoners om hieraan mee te werken, zonder een kopie te maken van het torekesproject.

We denken dat een 2de experiment ons zal toelaten om duidelijkheid te krijgen in de vraag of een stadsbrede lokale munt realistisch is. Met de opgedane ervaring in de wijk Rabot komen we gemotiveerd en voorbereid aan de start. We kunnen geen garanties geven op succes, maar we zijn wel overtuigd dat complementaire munten iets teweeg brengen. Het doet je op een andere manier nadenken over de samenleving en de economie. Het brengt het solidariteitsgevoel terug naar boven en probeert het grote individualisme vandaag de dag in te perken. Iets waar iedereen zich ergens door aangesproken voelt of toch benieuwd naar is.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: GROOT DEEL VAN DE VERSLAGEN VAN DE INDIVIDUEEL GESPREKKEN

Verslag A: Babs van LDHZ en Lieven van Op Wielekes 19 november 2014

Doel

Op Wielekes dacht in eerste instantie aan een complementaire munt inzake het probleem van de waarborg. Nadien bleek dat hun belangrijkste motivatie om met een complementaire munt te werken is om dynamiek te creëren in de wijk en vooral op de Standaertsite. De complementaire munt kan helpen bij de vormgeving van de Site en bij kooksessies enz. Er moet een plek gecreëerd worden.

Ideeën

- Mensen zouden bij hen met een complementaire munt kunnen betalen en zij kunnen die op hun beurt uitgeven aan vrijwilligers die bij hen helpen of eten maken (op wielekes is open vanaf zes uur, vandaar).
- Euroconversie hoeft er niet te zijn, liever niet eigenlijk. Ze zijn allebei bereid om te investeren. Stel dat iemand een bepaald statuut heeft, dan willen ze de waarborg doen zakken. Maar er moet zekerheid zijn van het statuut (via ons bvb). Of de helft van de waarborg kan in complementaire munt betaald worden die op wielekes dan gebruikt om vrijwilligers te betalen. Zo moet er geen verzilvering zijn.
- Handelaars die zouden meewerken, moeten mogelijkheid hebben om hun complementaire munt te gebruiken zonder euro-conversie. Voorbeeld Amsterdam: metro geeft jeton voor tram wanneer je vijf blikjes deponereert (idee: metro blijft proper)
- Eventueel kan er samengewerkt worden met de Colruyt. Als de Colruyt een bakfiets zou aankopen, zouden vrijwilligers eten aan huis kunnen brengen. Uiteraard zorgt dit dat Colruyt meer inkomsten heeft waardoor gevraagd kan worden om 10 procent van die inkomsten in de wijk te stoppen. Er valt zeker met hen te praten.
 - ⇒ Idee carrot mop: afspraak om mensen bij handelaar te winkelen wanneer handelaar 10% van zijn inkomsten die dag afstaat
 - Zeker eens met bakkerij in Brusselsesteenweg gaan praten om hun idee te zien
 - Wijdelen.be
 - Idee container om keukenmateriaal te huren (met complementaire munt)
 - Met voedselteam gaan praten (vb. winstmarge afgeven)
 - Crowd surfing: aan rekeningnummer koppelen
 - Idee burenhulp: binnen bepaalde uren mensen laten bellen
 - Idee LETS

Verslag B: An van Hyfte van LDC 14/01/2015

- Ongeveer jaar actief
- Opgelegde taken:
 - ontmoeting
 - cultuur
 - vorming
- Mensen zo lang mogelijk thuis laten wonen met ondersteuning van LDE
Thuiszorg (50% houdt poetsen in, anders andere taken)
- Ook ergotherapie: huis aanpassen aan noden persoon => veel slechte woningen
- Werkt met vrijwilligers: 70-tal. Die doen vanalles: loket, huisbezoek, vervoer, lesgeven, website ontwikkelen enz. Hieronder zitten vrijwilligers die bij buurtwerk aan vrijwilligerswerk deden en plekje zochten. Daarnaast worden ze gezocht via magazine.
Er wordt vooral nu gezocht naar vrijwilligers inzake vervoer.
Vrijwilligers willen dat anderen ook van Ledeberg zijn.
- Vroeger werden er huisbezoeken gedaan vanaf dat mensen 80 jaar waren, nu is dit 60 geworden.
Ze krijgen lijsten van Stad Gent.
Voornaamste doel van deze bezoeken: detectie sociaal isolement en de mensen eruit halen
2014: 60 huisbezoeken geslaagd (ze mochten binnen), 150 aankondigingen
Bij allochtonen is het moeilijker om binnen te raken (toch in Tolhuis Sluizeke Ham) omdat er heel wat wantrouwen is. Ook wat schaamte om hulp te vragen en zeggen vaak dat familie hen al helpt.
Wanneer tussenpersoon ook van zelfde origine is lukt dit al beter. Natuurlijk is er ook de taalproblematiek. Vaak willen ze ook dat zaken vanuit moskee georganiseerd worden of activiteiten enkel voor vrouwen/mannen => CULTUURVERSCHIL
- 56 verschillende individuen in thuiszorg in 2014, maar daarnaast ook hulpbehoevenden die even in kortverblijf zitten. CM heeft hier meer zicht op => Marc Simons (dienst maatschappelijk werk)
Mutualiteit heeft de mogelijkheid om 3 à 4 uur bij mensen te zijn. LDC vullen vaak hun hiaten op en doen taken die zij niet willen doen.
- Proberen mensen ook naar activiteiten te leiden, ontmoeting. Je hebt al open huis, vrijetijdsaanbod, sociaalrestaurant en nu ook zorgaanbod in één huis => dit is goed!
- Er zijn wel uitdagingen:
 - Zwaar zorgprofiel kunnen vaak niet meer terecht in woonzorgcentrum. We moeten tegengaan dat die mensen in zorgwekkende omstandigheden (vb . ondervoeding) terecht komen omdat er maar één iemand per week langskomt. Kortom, vergrijzing is een probleem. Het zou goed zijn moesten burens ook eens een kijkje gaan nemen of eenvoudigweg eens hun vuilnis buiten zetten of de post uithalen => burenzorg
Hoe kan je dit stimuleren? Jonge mensen willen vaak wel iets doen, maar het moet dan wel beperkt zijn.
- Ouderen hebben ook wat talenten (zie repaircafé: zij konden een rits innaaien en de jonge gasten niet), maar de hulpbehoevenden niet echt.
- Armoede?
Wordt ondervonden. Tachtig procent van de mensen die komen naar het sociaal restaurant (heel wat mensen van Ledeberg) betalen drie euro voor de maaltijd. Dit zegt al veel.
Ook merken ze wanneer er een activiteit georganiseerd wordt, mensen vaak moeten kiezen: ofwel de dansles ofwel de naailes. Gaat ook over 50-jarigen.

Ook bij de pedicure betalen heel wat mensen het laagste tarief

Atelier: 10 euro per jaar (mensen vragen om dit in twee keer te betalen)

- Vrijwilligers vinden het tof om een beloning te krijgen (vb. wij betalen uw eten in het restaurant)
- Andere nood: verplaatsingen. Iemand wil naar het sociaal restaurant, maar raakt er niet.

- Andere nood: klusjesman heeft heel veel werk. Er wordt 2,5eur/uur gevraagd en dit gaat gewoon om het gras afrijden en bloembakken verzetten. Burenzorg???
- Nog een nood: avondactiviteiten
Meestal zijn er die naar aanleiding van iets vb. carnaval. Verenigingsleven van ouder gaan achteruit (vb. okra). Femma wil zich hier nu ook vestigen

Verslag C: Nathalie De Smet - Wijkregisseur 8 december 2014

- Mobiliteit is momenteel een hot item bij de schepenen.
Het fietslesproject is daar een mooi voorbeeld van. Hierbij worden ouderen en migranten geleerd te fietsen want vaak kunnen migranten dat niet. Schepen moet zien dat niet iedereen kan fietsen dus zijn slogan 'met de fiets naar het werk' is niet voor iedereen weggelegd. Maar er moet opvolging zijn (fietsles moet blijven bestaan en pijnpunten op straat moeten getoond worden).
 - Ook de composteerplek is zo'n mooi project (er is hier enorme nood aan) omdat het ook vooral een ontmoetingsplek is en van onderuit begonnen is. Er moet aan het stad getoond worden van: 'kijk eens, jullie moeten niet investeren in personeel want bewoners doen dit van onderuit'.
Mensen krijgen ook zelfvertrouwen wanneer hen om raad gevraagd wordt.
Er wordt ook getoond van: je kan milieubewust bezig zijn, ook in een condense wijk.
Hopelijk krijgt het composteren ook een plek in het botermarktmark (capaciteit) waar er nu al bloembakken zijn
 - Er zou een buurtsporthal gebouwd worden onder de viaduct = capaciteit
- Activiteiten wijk van de maand:
- Groentesoepwandeling op 6/01 (voorbereidingsmoment op 16/12):
Er wordt gestart met het moestuinproject (de Vijvers). Vraag wordt gesteld aan beleid rond uitbreiding in park vijvers (los van OCMW)
Daarna wordt naar de loods gegaan (= CAPACITEIT) (binnentuin Moriaanstraat en weldadigheidstraat): bewoners willen dit herinrichten want nu zwerfvuil en dumping fietsen
Daarna wordt er gestopt bij de groene sproet om te tonen dat van iets vuils iets moois gemaakt kan worden.
Tot slot wordt naar de composteerplek gegaan (indien echt koud: open huis).
 - Cultuurcafé op 8/01:
Er is heel veel nood aan ontmoeting in de wijk, maar er kunnen geen tientallen ontmoetingsplekken gecreeërd worden. Dus dacht men aan de voorplaats van de bib (= capaciteit). Men ziet daar potentieel om het gezellig te maken (krant, tafels, zetels enz.)
Er was nood aan een minicultureel centrum dus nu zetten er mensen activiteiten op waaronder het cultuurcafé: er was al eens een fototentoonstelling, poëzieavond enz.
Mensen willen dat zelf doen maar hebben ruimte en middelen nodig => wordt gevraagd aan de stad
Capaciteit = veel cultureel potentieel
 - Ondernemerscafé op 13/01: bestaat sinds deze zomer omwille van de werken in de Brusselsesteenweg. Veel handelaars ondervinden nadelen in verkoop en nu is er dus een spreekbuis wanneer er vragen zijn rond bv. parkeerplaats voor klanten enz. Dit is elke eerste dinsdag van de maand.
De vragen zijn specifiek voor ABVV en De Lijn onder andere.
Werken gedaan 2016-2017.
Dekens sluit deuren: omwille van werken?

- Ledeberg in al zijn jeugdigheid in het OLV Collega (toonmoment speelnamiddagen), er wordt afgesloten in vzw jong op 16/01
Er worden tweewekelijks spelnamiddagen georganiseerd. Doel is om ouders en kinderen van

vreemde origine te betrekken en het concept 'school' te laten kennen want velen weten dit niet. Er worden spelletjes gespeeld en aangeleerd aan de ouders zodat ze zelf ook kunnen spelen met de kinderen, maar zo zijn ze ook al in de school geweest.

Het is dus zeer laagdrempelig.

Het gaat om een echte integratie-aanpak.

In kleurdoos (andere school): soepmoment en koffie

- Op 17/01: werfwandeling Ledebergplein en dan aansluiten op nieuwjaarsreceptie Gemeentehuis is gerenoveerd ,toekomstige feestzaal is daar. (capaciteit)

- Op 20/01: 'zorgzaam voor mekaar', gaat om burenzorg!

Tegen vereenzaming, vooral bij senioren maar ook om burenen te leren kennen.

Complementaire munt kan hier grote rol in spelen.

Gegroeid vanuit vraag senioren.

Niet direct in home stoppen ,er zijn nog tussenstappen!

Vb. melkboer/fruitwinkel, nu is dat niet meer en moeten mensen uit huis komen maar kunnen dat vaak niet.

Vraag is: hoe kunnen we burenzorg faciliteren?

Er worden dialoogtafels georganiseerd waarbij mensen van bvb eetcafé toreke een getuigenis komen doen.

Wie werkt dit uit? (buurtwerk: toeleider, woonzorgcentrum Vijvers: ook vereenzaming in kamers van ouderen, De Knoop (lokaal dienstencentrum), welzijnsbureau (Joris Bomans), open huis?)

Daarna terugkoppelingsmoment aan de schepen: Jan de Maezeneir doet dit (oprichter wijk gezondheidcentrum)

Hiervoor inchrijven!

Namiddag: vast overleg: platform hulpverlening: wie zijn we? Wat doen we? Directe terugkoppeling van in de voormiddag.

- 28/01: wonen is belangrijk item. Hoe energiezuinig wonen? Mensen denken dat dit enkel voor middenklasse is. Linze vindt: moeten bovenlokaal aangepakt worden.

- Standaertsite:

duurzaam hergebruik

groepsaankopen in Ledeberg

Mag niet ontbreken!

Oorspronkelijk gestart door Stad Gent om ontmoeting voor iedereen te stimuleren.

Verslag D: Martine De Troch van het vrijwilligersloket 17 maart 2015

- Merkt dat je soms van een én én verhaal een of of verhaal moet maken

vb. sleutelfiguren: sociaal vaardig en niet administratief

Je zoekt dan iemand die gewoon op zo'n bijeenkomst of bij sleutelfiguur alles wil digitaliseren

Verslag E: Erik Stapper van WoningGent 19 januari 2015

Geen vergoeding meer voor vrijwilligers.

Vrijwilligers zetten containers buiten, draaien lampen in => doel: huurlasten doen dalen van bewoners.

Moeten vrijwilligers huurders zijn? Hoeft niet.

Je moet wel een sleutel hebben om binnen te kunnen.

Tendens: huurlasten ivm liftonderhoud, herstellingen van algemene delen, lampen vervangen, zout strooien => die kost stijgt enorm (soms zelfs gedeelte van huur)

Huur hangt af van sociale formule want sociale woningen! (van inkomen enz.)

Ook zou het goed zijn voor vrijetijdsbesteding van senioren! Vereenzaming/Daginvulling (burenzorggedeelte) => link leggen met wijk errond!

Capaciteit: veel mensen met onderbenutte tijd en onderbenutte capaciteiten, zij kunnen lokaal voorzien
Zoeken naar systeem met nieuwe mensen, dat uitgebreid kan worden ...

Zorgen dat blokken wat meegenomen en betrokken worden in de wijk zodat het geen eiland wordt.

PARTICIPATIE

Vrijwilliger (Adolf) v LDC

Verslag F: Hugo Wanner van Fairfin - 2 december 2014

STAP 1:

Ga de noden voor de groep na in de wijk. Onderbreek de gesprekken niet, laat de ideeën de vrije loop gaan.

Met de Torekes wist men nog niet in welke wijk dit ging plaatsvinden. Er was een gesprek met iedereen voor mensen uit alle wijken van Gent (stadsbreed). Daklozen en illegalen werden toen niet bereikt. Peil naar wat zij als noden ervaren.

Er kwamen vijf categorieën naar voor waaronder het ecologische aspect (vb. veel zwerfvuil)

Daarna werd uit die categorieën gehaald wat mogelijk gemaakt kon worden.

Later heeft Stad dan gezegd: doe het in de wijk Rabot. Toen was er nog geen sprake van euroconversie. In de wijk Rabot kwam er een opsomming van problemen (zwerfvuil) maar ook de diversiteit kwam naar voren.

Gezien problematiek wijk, is het nuttig om hen brood en groenten enzo te laten kopen. Pas dan kwamen handelaars ter sprake.

Doelen waren:

- Sociale relaties
 - Sociale cohesie
 - Dynamiek in de wijk
- => vooral collectieve doelen!

Babbelbox => zeer interessant

Ondervraag zeker de handelaars in de wijk en luister ook naar hun problemen.

Moet je alles met cijfers staven?

Nee als er tien mensen zeggen dat er sluikestorten is, dan is dit voldoende maar kan je ook staven met cijfers van IVAGO.

STAP 2:

Capaciteiten in de wijk. Hier kan dit bijvoorbeeld LDHZ zijn, maar ook Standaertsite en buurtorganisaties.

Betrek de mensen en luister naar wat hun droom is en laat hen een streefdoel formuleren die jij eruit filtert (vb. bij Rabot de volkstuintjes). Automatisch krijg je veel interactie.

STAP 3: schat op voorhand de circulaties in. Het is een schatting dus je zal er zeker naast zitten.

STAP 4: een goed team zoeken die wil trekken. Probeer vrijwilligers te betrekken.

Nu denken we top down maar laat ideeën ook zeker van onderuit komen en counter ze niet direct. Soms is de tweede oplossing toch de beste oplossing (burgemeesteracademie).

Algemeen: identiteit

Kijk zeker eens naar SPICE. Zij hebben 50-tal time banks die zeer lokaal zijn. Aan ene kant staat logo Spice, aan andere kant staat iets typisch van de wijk. Afspraak dat ze wel ingewisseld kunnen worden, maar hierbij moet je in de gaten houden hoe de groepen zich tegenover elkaar verhouden. Bij Torekes (probeer van verzilvering) is dit een designfout. Een LETSgroep bvb gaat nooit in de problemen raken:

het werkt enkel wanneer mensen in negatief en terug in positief komen (vordering - schuld) => reflectie sociale relaties

Bij Torekes is er een centrale emissie: je weet dat je voor elk Toreke 10 cent mogelijke schuld creëert. Hierbij is het belangrijk dat je het inkomensverhogend effect niet als doel neemt want anders neem je de taak van het OCMW over, maar dat dit vooral een neveneffect is van empowerment bijvoorbeeld.

SUGGESTIE:

Ga voor tijdsbank.

Berchem : buurtijd

Troeven

Ecolris : ook euroconversie

Buurtpensioen (woonzorgcentrum)

12 februari!!!!

FILMPJE

Hugo stuurt filmpje door over mensen die zich toch nog nuttig maken ook al zijn ze beperkt (vb. invalide).

Als je ziet dat dit grote nood is in wijk, kan dit ook een reden zijn voor complementaire munt maar ga je meer individueel gaan werken. Vb. grondrechten in wijk Ledeberg

Stel dat toegang tot geleverde diensten van de stad moeilijk worden, kan je ook met complementaire munt gaan werken want dan kan je acties opzetten waarmee mensen munt kunnen verdienen en toegang krijgen.

OMRUILING MET TOREKES?

Zou ik niet doen want al problemen met verzilvering Torekes!

Mixmodel

- Lokale handelaars onderling doen diensten voor elkaar die ze gelijkwaardig aan euro stellen. Ze hebben dan ook schulden tegenover elkaar.
- Centrale emissie: vb. Torekes, maar ook Carrefour die punten uitdelen.

CCIA

Bekijken principe tijdsbanken

Verslag G: Nathalie De Smet - wijkregisseur Ledeberg 3 april 2015

- Buurtorganisaties meer vermelden
- Parking day: dat is al voorzien, zit in plannen van heraanleg (meter/peterschap van plantvak)
- Gratis bloembakken van 't Stad ikv stadsvernieuwing: sommige straten laten groen niet toe vb. Willem Blanckestraat (straat te smal voor een boom)
Geveltuinen (straat te smal)
Kleine kerkstraat zetten zich al tijd in voor grote kuis en netheidscharter => doen al veel!
Stad voorziet bloembakken niet.
- Jef Geldhof => afspreken met hem van UNIZO9050, Zozie, viacaduc

Groeten van Nathalie Desmet

- Contactpersoon sociaal restaurant => Nico balie (Nathalie)
- Wim Belaert => community working
- Erna/ervoor buurt beweegt gezond => met pluimen omruilen
- Sport is moeilijk te onderhandelen met Stad => er is al onderscheid tussen Gentenaars en niet-Gentenaars. Extra kortingssystemen is discriminatie.
Wat met vrijkaarten? Heel moeilijk!

Uitpas => Nathalie polst nog even

- Fietsproject => wat na de fietslessen?
Schepen Watteuws: kan je niet zomaar weggeven
=> dit neemt Nathalie mee want zou passen in het verhaal
- Met belgerinkel naar de winkel => pluimen geven

Verslag H: Erik Stappers van WoninGent 3 april 2015

- Idee: WoninGent betaalt SLO voor de pluimen die ze krijgen, maar ze moeten zelf ook een verzilveringspot voorzien waardoor er een cirkel ontstaat want de pluimen die bij hen terecht komen, worden terug uitgegeven aan de vrijwilligers.
- Het gaat om 500 euro in de maand (50 euro voor 10 vrijwilligers) dus 6000 euro op een jaar. De afspraak is dat 3000 euro aan SLO gegeven wordt om het project te doen draaien en 3000 euro ze zelf in de verzilveringspot stoppen. Dit kan nog wijzigen.
- De verzilveringspot zal om relatiegeschenken gaan, maar dit wordt nog eens bekeken met de vrijwilligers zelf op 16 april.
Indien de vrijwilligers aangeven dat ze graag naar een activiteit zouden gaan met die pluimen, dan organiseert SLO dit.
- Verzekering vrijwilligers blijft voor WoninGent.
- Dit wordt voorgelegd aan de Raad v Bestuur in mei.

Verslag I: Bart Jacobs van Buurtwerk 29 november 2014

- Buurtwerk werkt met vaste en losse vrijwilligers, dit zijn er ongeveer 35 en meer
Losse vrijwilligers helpen gewoon bij activiteiten
- Er zijn contactmomenten vb. melding sluikstorten
- Buurtwerk informeert
- Buurtwerk steunt straatfeesten
- Diversiteitsbox => babbelbox => hij zal het verslag hierrond nog doorsturen
- Maakt 'uit in je buurt'
- Communiceren met partners vb. politie inzake sluikstorten
- Begeleidt netheidscharter (ivago-
- De stoere oma's organiseren wandeltocht
- Helpt met mantelzorg (speeddate): man vangt vb. invalide op
- Nieuwjaarsreceptie
- De Knoop
- Diversiteit in al zijn facetten wordt een belangrijk punt
- Meisjeskoor in Ledeberg
- Facebookgroep
- Dovengemeenschap ook hier belangrijk

In verband met complementaire munt

- Veel vrijwilligers krijgen al gewoon veel terug, moeten ze dan nog complementaire munt krijgen
- Er zijn ook andere stadstuintjes die gratis gegeven worden (moet je dit betalend maken? Te zien wat er gewaardeerd wordt)
- Freecycle Gent: ook daar ruilen mensen onderling
- Dus er zijn al wat systemen met solidariteit
- Mensen in armoede hebben vertrouwenspersoon nodig, toeleiders
- Duidelijk maken wat je wil bereiken!
- Is er ontmoeting zonder de complementaire munt?
- Handelaars moeilijk? Eens samen zitten met proxy delhaize, die geeft veel en helpt bij buurtfeesten.
Andere buurtwinkels hebben echt wel problemen, vb. krantenwinkel inzake internethype

- Zorg dat er geen vermaatschappelijking van de zorg is, dat het een extra optie is die complementaire munt maar dat het basisvoorzieningen niet vervangt
- Zorg dat het structureel is zodat het niet ineens valt

Verslag J: Julie - brugfiguur van de Kleurdoos 30 maart 2015

De Kleurdoos is enthousiast over het idee en bereid om mee te stappen in het verhaal. Wel pas vanaf volgend schooljaar want momenteel is het razend druk. Lijkt leuk voor de kinderen ikv speelplaats opruimen of iets anders. Zal nog over nagedacht worden.

Verslag K: Ingrid Baert en Leerlingenraad Benedictuspoort

De leerlingen waren zeer enthousiast. Zagen onmiddellijk al opties op school. Wel moeilijk om het eetcafé erbij te betrekken (voedselagentschap). Ze zagen dat wel zitten om huiswerkbegeleiding te geven. Zouden het tof vinden moesten ze naar Aktief, Ramazan en de soeplounge kunnen gaan met de pluimen. Ook wanneer ze een bloemenmarkt organiseren op school, zouden ze pluimen kunnen vragen.

Bijlage 2: verslagen van de vergaderingen in grote groep

Verslag A: 28 januari 2015

Aanwezigen: Doris seniorenraad, Astrid SLO, Mattias, Ann LDC, Stefaan LDC, Igor Byttebier, Tom SLO, Linze SLO, Mounya SLO, Stefaan LDHZ, Barbara LDHZ, Erik Stappers, Nathalie Desmet, Els De Vriendt, Erik Ingelbrecht, Stevie Blight woonwinkel

Opmerkingen na de presentatie rond de complementaire munt en de noden in de wijk:

- Slechte woonkwaliteit kan ook komen door slechte luchtkwaliteit. Moeten we milieu ook niet meenemen? Misschien meer in het kader van groepsactiviteiten.
- Vervoer kan gezien worden als een aparte nood
- Denk ook aan de wensen van de bewoners => kaartjes van op de nieuwjaarsreceptie
Opmerking: wensen zijn niet per se noden

UITKOMSTEN THEMATAFELS

1) Groen en ontmoeting

GROEN:

Bij private personen :

- Tuinen van private personen laten onderhouden door burens die dat leuk vinden.
- Een variant daarop : tuinen laten onderhouden, maar vooral moestuinieren (80% van de opbrengst is voor de tuinman, 20% voor de eigenaar of zoiets)
- Kamerplanten : gezamenlijke "verpot" dag, waarbij potten worden geruimd, zaden, kiemen en stekken ook (in combinatie met de composteerplek)
- Kamerplanten in bedrijven : laten onderhouden door bewoners
- Tuingerief : gezamenlijk aankopen, uitwisselen, lenen... => huren met compl.munt?
- Jaarlijkse schoonmaak ? Gezamenlijk ..
- Staalkaart opmaken van tuinen in binnengebieden die aan elkaar palen en bekijken of die muren kunnen worden vervangen door minder harde materialen
- De vele garagecomplexen groener maken (groene daken ?)

Gezamenlijk/openbaar groen :

- De eetbare stad promoten : eetbare gevelbeplanting (in bakken/geveltuintje ...)
- Vorming organiseren omtrent dergelijke zaken.
- Één parkeerplaats per straat omvormen tot tuintje en onderhoud door bewoners laten uitvoeren
- Gezamenlijke kippenren (Standaertsite?)

Ontmoeting:

- Onder de brug : locatie gebruiken om te sporten/brocantemarkt, openluchtfilm ...
- Nood aan avondontmoetingsactiviteiten ?
- Bv. gezamenlijk tv-kijken (zoals voetbal evenementen, seizoensfinale thuis/familie,...)
- Speelruimte in de straten – sport.
- ‘competentiekaart’ opmaken per straat : waarvoor zou de straat kunnen dienen ? (breedte, lengte, aantal parkeerplaatsen, aantal kinderen ...)
- Sport is een laagdrempelige activiteit die verbindend werkt.
- Buurtschattensysteem, maar dan niet klassiek starten met “wat je kan” of “wat wil je delen”

Eerder vraaggericht werken. Op die manier zal iemand sneller geneigd zijn om te zeggen dat hij gitaarles wil geven aan iemand, dan aan de ganse wijk bekend te maken dat je kan gitaarspelen

- Ivm uit te lenen materiaal hetzelfde : eerder vraaggericht werken (wat heb je nodig)
- Keukenbibliotheek : keukengerief dat je niet veel gebruikt (fonduestel, gourmetpannetje,...) op een lijst zetten en ontlenen
- Ruilkast voor gerief

Idee van Brussel (Abbattoir):

- op het eind van de zondagsmarkt de groenten die worden weggegooid verwerken tot bv. soep en dat gezamenlijk op zondag maken en opeten.
- Gezamenlijk joggen en terwijl passeren aan huizen waar eenzame burens wonen en een kaartje in de bus deponeren
- Op de site momenten organiseren waar bewoners die kunnen knippen, nagelverzorging, massage,... aanbieden aan burens die daarvoor geen middelen hebben om dat te doen.

⇒ hoe verdienen en waar uitgeven :

- De deelnemers die organiseren en verantwoordelijkheid opnemen ontvangen ‘torekes’.
- Uitgeven : gebruikers van het aanbod, maar hoeft niet altijd (kan ook zomaar gebeuren)
- Betrokkenheid van winkels : kan, hoeft niet, maar kan wel voor het imago/sponsoring

2) Toegang tot diensten en ???

GROEP 1

- Noden blijven dezelfde over de tijd heen => ? (Astrid)
- De drempels van het bestaande aanbod wegwerken: dit zou het hoofddoel moeten zijn
- Hulp vragen is moeilijk dus moet meer naar hen komen en aangeboden worden
- Vrijwilligersvervoer is een nood: zeer moeilijk om vrijwilligers te vinden
- Werken met vaste tijdstippen is moeilijk want mensen moeten zich dan aan vaste afspraken houden
- Mensen helpen bij administratie, klachtenbrief schrijven enz.
- Complementaire munt mag niet beperkt worden tot een vervanging van het inkomen => mag niet het enige doel vormen (kwetsbaren die hiermee eten kunnen kopen)
- Het moet een ruilsysteem zijn om eventueel ontmoeting te creëren

Het mag zeker geen jobs afnemen. Reguliere jobs mogen niet vervangen worden door vrijwilligers.

- Huurkosten van WoninGent zo laag mogelijk houden => complementaire munt kan hier zeker een rol in spelen, maar dan beschouw je het wel als een vergoeding

GROEP 2

- Lokale handelaars belangrijk, maar euroconversie is moeilijk
- Zoeken naar diensten en mensen betrekken zonder conversie?

- Mag stad Gent meestappen in dat systeem? Vb. maaltijd OCMW, taksen van handelaar, zaal ... => houd er rekening mee dat handelaars met een boekhouding werken waarin alles in euro geregistreerd moet worden
- Uitpas - hierbij aansluiten
- Beperken aantal handelaars en hoeveelheid munten => spreiding van risico: twee apotheken Handelaars betrekken in gesprek
- Wijdelen - peerby.be => eventueel via complementaire munt de zeldzame items stimuleren
- Hoeft ook niet uitgegeven te worden. Schroom valt weg.
- Hulp aan handelaar => zwartwerk (inderdaad!)

GROEP 3

- Zo veraf mogelijk van 'munt'
- Waardering: huiskamerconcert
- Zichtbaarheid van leuke wederkerigheid
- Pluimen?
- Iedereen een pluim/dag
- Per straat zorgen voor verantwoordelijken
- Niet enkel moet dit over materiaal gaan, maar ook over gewoon een klapke doen
- Per groep soort inventarisatie (Turken, Afrikanen ...) => waar bevinden zij zich? Wie kan er verantwoordelijk zijn?

3) Wonen en burenzorg

GROEP 1 (waaronder Astrid en Mattias)

- Klusjes, vervoer
- Hoe krijg je mensen uit hun huis? Idee om brown out (? Astrid) te doen om munt bekend te maken en mensen in contact te brengen
- Inspirerend voorbeeld: In VK vroeg men mensen om maand lang extra vriendelijk te zijn en dit werkte => het is een katalysator om mensen te verbinden
Complementaire munt moet ook zo'n stimulatie zijn
- Buddies: manier om geïntegreerd te werken en niet apart in aparte projecten
- Handelaars betalen diensten die niet in hun reguliere circuit zitten tot maximumbedrag (zoals?)
- LETS: er is altijd wel een link met de reguliere economie (cfr. man die huis verbouwt)
- VRAAG: wie gaat er gebruik van maken als er geen euroconversie is? Enkel de sterksten :> oplossing: starten met euroconversie en dan afbouwen (cfr Rabot: motivatie om Toreke te gebruiken is om te overleven en niet om te helpen)
=> opmerkingen: beter om niet te beginnen met euroconversie en dan later op te bouwen want afbouwen is zeer moeilijk. Bovendien kan je met een complementaire munt zonder euroconversie ook goederen krijgen (vb. brood, taart, iemand die teveel gekookt heeft enz.)
Er is inderdaad een groot neveneffect in het Rabot (cfr. overleven door Toreke), maar heel wat mensen doen het ook voor de ontmoeting. Bovendien zijn wij er nog steeds om controle uit te oefenen.
- De opstart is cruciaal
- Er kunnen verschillende compl. munten naast elkaar bestaan: één voor diensten, één voor producten, één in Ledeberg, één in Dampoort
=> vooral duidelijk maken dat geld niet naar multinationals gaat ,maar binnen lokale buurt blijft en dit visueel duidelijk maken wat een andere munt betekent
- Stel: vrijwilliger komt behangen en hij valt van de trap. Is hij dan verzekerd? Dan komt de persoon in een 'precarious' work - circuit terecht. Ze bouwen geen pensioenrechten op (?)

Astrid) => normaal is persoon niet gedekt, hiervoor moet contractje opgemaakt worden. Misschien kan er hier met OCMW regeling in worden voorzien.

- Matchmaking: vergt veel tijd. Per straat kunnen er verantwoordelijken zijn. Je start met straten waar al iets leeft en ook met slechts een paar straten zodat het een succes wordt.
- Er moet toegewerkt worden naar een groot feest, het moet een positief verhaal zijn
- Kijk wat er nu al bestaat, zorg dat dit versterkt wordt!
- Bepaal op voorhand een visie, weet waar je naartoe werkt
- 16 februari is het opening van de feestzaal: zo'n feest is nodig. Je moet evenveel investeren in solidariteit en ontmoeten dan in de munt zelf.

GROEP 2 (Els, Mattias, Nathalie, Doris, Erik)

- Burenzorg wordt te breed gezien. Wat is het precies? Bejaarde buurvrouw, werken met kinderen, helpen verhuizen, kleine werkjes enz.
- Positief blijven: eindresultaat moet een feest zijn en geen verzilveringen
- Starten met elkaar te leren kennen, er moet eerst een sociaal netwerk zijn
- Munt moet als doel 'sociaal contact' zijn
- Jaarlijkse activiteit waarop munt gebruikt kan worden => liefst meerdere activiteiten!
- Depot voor overtalig werkmateriaal => huren werkgerief
- Term 'MUNT' weglaten!!!
- Kringwinkel materiaal gebruiken voor klusjes

Werkbox, materiaalbibliotheek, IVAGO leent repairboxen uit

- Kinderspeelplaatsen: privé in huis en tuinen
- Speelplaats op woensdagnamiddag (Standaertsite?)
- Drempel tussen culturen in burenzorg verlagen
- Vraagverlegenheid aanpakken dmv complementaire munt
- Borden en soep maken, taart
- Rommelmarkt
- Manier om ruilen te stimuleren
- Concrete projecten voor de buurt: vb. schommel, Standaertsite (veel mogelijk), hartenfonds (? Doris)

ALGEMENE OPMERKINGEN

- Een munt stelt verwachtingen, zeker wanneer er euroconversie is. Dus je moet het idee van de complementaire munten loslaten.
- Wederkerigheid, ontmoeting, sociaal netwerk => visueel maken. Iets voor uw venster zetten en zo weet je dat je meedoet met het systeem. Je voelt dat je lid bent van de gemeenschapsmunt. In het Rabot is er ook zo een systeem.
- Idee van de gouden pluim => deze kan je niet omruilen
- Met euroconversie bereik je de meest kwetsbaren => ja, maar kan ook zonder euroconversie
- Handelaars kan je laten sponsoren of compl. munt kan zorgen voor een korting (indien je er twintig hebt bvb)
- Kunnen zeggen dat matchmakers van andere organisaties komen. Buurtcentrum, OCMW ... In elke straat één of twee matchmakers en dan matchmakers coördineren. Soms samenbrengen om ideeën uit te wisselen. Ze hebben vorming nodig!
Beginnen inventariseren vanuit straat: wie kan dat doen?
=> iedereen zoekt mee!!
- Je moet alles opentrekken, je moet een mix hebben. Het moet groot genoeg zijn om duurzaam te zijn.
Je begint met twintig mensen voor vijf straten. Je moet speelstraten nemen. Zorg voor diversiteit

in uw straten.

Je hebt sleutelfiguren die soms niet digitaal aangelegd zijn => er zijn andere manieren

- Wijk gezondheidscentrum en brugfiguren moeten hierin een rol spelen
- Wat willen we bereiken? Je moet een concept hebben.
Overlappingsen van wensen, zijn tachtig procent van uw doelen.
- Je moet leuke dingen hebben om mekaar samen brengen => het moet positief voorgesteld worden en niet als 'zorg dat je buur minder kommer en kwel kent' => zeker de bedoeling niet, burenzorg is 'mààr' een onderdeel van alle doelstellingen. Vooral sociale cohesie is belangrijk => een 'én én' verhaal
- Checken : BOEMPATAT in Boom

Voorlopige belangrijke conclusies

We stappen af van de term 'munt' en hebben het bijvoorbeeld over pluimen. Het gaat niet over vergoeden, maar over bedanken en belonen. Het moet een positief verhaal zijn waar burenzorg een deel van uitmaakt. Het moet vooral zorgen voor sociale cohesie waarbij eerst het sociaal netwerk misschien versterkt moet worden. Bvb. Je brengt mensen samen en introduceert de pluimen en niet omgekeerd. Ikv burenzorg hebben we sleutelfiguren nodig per straat/straten. Deze moeten gecoördineerd worden en administratieve skills hebben, maar vooral tijd. Neem sleutelfiguren van verschillende origine.

Verslag B: 4 maart 2015

Aanwezig: Astrid SLO, Isabel vervanger Barbara bewust verbruiken en op wielekes, Erik WoninGent, Mattias, Mattias Ledebirds artistieke projecten, Igor, Hugo Wanner Fairfin, Mieke wgc, Els bewoner LDHZ

Sleutelfiguren

- ⇒ Concrete mensen zoeken die al een engagement op zich genomen hebben, je gaat er geen op straathoek vinden
- ⇒ Kritiek: als sleutelfiguren wegvallen, stuikt het systeem ineen. Opmerking: sleutelfiguren vervangen zichzelf wel
- ⇒ OCMW is bezig met vrijwilligers: jong gepensioneerden
- ⇒ Professionals aanspreken hierrond
- ⇒ Ze moeten redelijk sterk zijn want gaat om administratie en andere communicatieve vaardigheden
- ⇒ Starten met vijf sleutelfiguren
- ⇒ Zorgen dat we niet naast elkaar werken!!!
- ⇒ Martine De Troch contacteren van het vrijwilligersloket => gaat gebeuren
- ⇒ Buurtwerk contacteren => gaat gebeuren
- ⇒ De Knoop gaat ook op zoek naar gezelschapsmensen
- ⇒ WoninGent past hierin want uiteindelijk helpen burens elkaar > munt kan een gêne overwinnen om langs te gaan en te vragen aan mensen om hulp
- ⇒ Aanspreken wanneer je iets concreet hebt

Burenzorg

- ⇒ Verzekeringskwestie => **Mattias stuurt offertes door**
- ⇒ Extra stimulans nodig zoals time bank. Zo ver mogelijk zoeken naar talenten bij mensen. Vb. mens die al lang in Ledeburg woont kan in geschiedenisles op lagere school uitleg geven in ruil voor pluimen

Introductie pluimen

- ⇒ Bij inschrijving krijg je pluimen
- ⇒ Creatief element kan een soort van trackingsysteem zijn zodat je ziet waar uw pluim zit. Wanneer je het terugkrijgt, kan je zien waar uw pluim overal gezeten heeft.
- ⇒ Introductie pluim > je ontvangt pluim en je geeft die aan iemand die volgens jou een pluim verdient
- ⇒ Creatief: Flip Cowlier: je kan er enkel naartoe als je pluimen hebt

- ⇒ Gouden pluim: spelelement rond doen (Vrijdagsmarkt)
- ⇒ Uitinjebuurt

Jongeren betrekken

- ⇒ Spelothek, Toontje om jongeren te betrekken
- ⇒ Kinderen, jongeren koppelen aan ouderen => spelelementen in de straat of een pluim verstoppert in een huis en kinderen moeten het zoeken
- ⇒ Later moet het meer worden : stap voor stap!
- ⇒ Om de lageschoolkinderen te betrekken: kinderen zouden baas zijn in april 2016. Het zou tof zijn moesten ze pluimen hebben en daarmee dingen kunnen doen.
Dit gaat om een hele week (april 2016). Mogen dirigeren, trouwen enz., ...
=> tijdelijk project

Aanbod jongeren

- ⇒ Benedictuspoort => uitnodigen op leerlingenraad.
- ⇒ Vzw jong => kinderen bevragen
- ⇒ KSJ

Lasten spreiden onder stakeholders

HANDELAARS

- ⇒ Moet een mix zijn en die moet aantrekkelijk zijn
- ⇒ Alle winkeliers die meedoen kunnen tweeledig sponsoren: korting geven voor een bepaald product (vb. 1 euro + 2 pluimen) of gewoon in geld omdat ze de wijk steunen (succes in Turnhout)
- ⇒ Op moment dat er veel korting gegeven moet worden omdat het aanslaat => naar stad gaan
- ⇒ Handelaar afficheert zelf het product dat in promotie is
- ⇒ Visie hierrond hebben. Hoe lang moeten ze meedoen? Kunnen ze op elk moment uitstappen?
Enz.
- ⇒ Pluimen die handelaars hebben kunnen naar sociaal fonds gaan
- ⇒ Verenigd in UNIZO9050 => wordt aangesproken => gebeurd
Daarna naar de handelaars persoonlijk gaan

WoninGent

- ⇒ WoninGent: hoe komen zij aan pluimen? Via sponsoring => 18 maart wordt dit overlegd

Ander aanbod

- ⇒ Samen met Uitpas opties bekijken (vb. gratis naar cinema gaan)
Kansengroepen er naartoe leiden => er wordt contact opgenomen => gebeurd

BUURTZORG

- ⇒ Tijdelijk ombouwen parkeerplaats (parking day)
- ⇒ Eetbare straat
- ⇒ Vzw jong, samenkomen door groen op Standaertsite => activiteit doen zoals bloempotten vullen voor mensen en zo kan je pluimen verdienen
- ⇒ Als kinderen samen spelen: vrijwilligers die toezicht willen doen belonen
- ⇒ Op de site => wijdelen.be
Bib voor tuinmateriaal, elektro => wel grens op monetair vlak
Je mag hier enkel aan deelnemen als je pluimen hebt

Mensen die spullen binnen brengen => belonen met pluimen

- ⇒ Idee bank en boom: zoek naar een sponsor die dat wil doen in ruil voor een aantal pluimen die een buurt verzameld heeft

ONTMOETING

- ⇒ Films kijken samen (in de Knoop? Mag blijkbaar geen publiek aantrekken)
- ⇒ Op wielekes: waarborg in pluimen en je krijgt ze terug.
- ⇒ Ruilmarkten => niet in vaarwater weggeefwinkel zitten => symbolisch werken.

⇒ Activiteiten: entree met pluim betalen

VARIA

⇒ Zo dicht mogelijk bij delen zitten. Geen waarde hangen aan pluimen.

In professionele circuit vrijwilligers clusteren

Verslag C: vergadering

Aanwezigen: Jef Gelhof Unizo, Erik Stappers WoninGent, Mattias Ledebirds, Jeroen Straathoekwerk, Lieven Dhont, Caroline Matteeuws, Tom Dutry SLO, Astrid stagaire SLO

Naam: pluimen, uit te voeren in jetons met gaatje in (Timeweb)

Richtlijn: 5 pluimen/uur

Is het niet beter om 4 pluimen te nemen (1 pluim per kwartier) want makkelijker? => oké

Verzekering burenzorg: Dit kan hoog oplopen, maar Lieven zegt dat ze bij AXA ook nog deze weg van denken volgen en hierin schappelijker zijn (Marika neemt contact op met AXA). Lieven geeft ook aan om Least minute zeker eens te contacteren hieromtrent.

Lokale handelaars: Denk na over een return aan de handelaars (vrijwilligers die willen flyeren voor hen, een platform oprichten voor promo, mensen die leveren aan huis, boodschappendienst die zeker bij hen langskomen enz.). Wel opletten dat we geen minijobs creëren.

Ook zorgen dat het duidelijk is dat ze meedoen met het project (promotiemateriaal, Postbuzz eens checken).

Jef geeft aan om toch eens persoonlijk langs te gaan bij de handelaars in de Brusselsesteenweg. Goed om heel het idee van de complementaire munt uit te leggen en de sociale doelen.

Fietsproject: interessant om dit met Fietskeuken/Op Wielekes te doen. Zijn zeker bereid om hierin mee te stappen. Kijken voor bakfiets/fietskar.

Wel nadenken over een goede regeling. Mensen die meestappen in het verhaal, krijgen een identiteit (vb. pasje)

Evenementen: cultuurcafé: interessant dat mensen koken voor hen of helpen (verdienen hier pluimen mee), maar het is ook een optie om een pluim te vragen om in de pot te stoppen (eerder symbolisch).

Partners:

WoninGent, WGC, Kleurdoos, LDC, LDHZ, Ledebirds, Buurtwerk vraagt het na, Vzw jong heeft geweigerd, Open huis nog checken, Toontje nog checken, Fietskeuken, Vijvers, wijdelen.be

=> Mattias: met vzw jong doen zij een 'Mocktail afterwork' voor de ouders, misschien wel interessant om hier met pluimen te werken. Zeker Winny eens contacteren.

⇒ Tom: wijVELT eens contacteren

Website:

Nadenken over wat het moet kunnen:

- informatie geven:
- leden registreren
- nieuwsbrief
- mensen moeten fiets kunnen reserveren
- burenhulp

Mogelijke contactpersonen:

David Slosse (Stad)

Rogier Vanderlinden (Mattias geeft contactgegevens)

Organisatie rond open platformen (Jeroen is naam even kwijt)

Lieve 8en

Huisstijl

Carlos (Jef Gelhof)

Nick Proot (Mattias)

Andere promotie

Lokale bv's

Carnaval (Patrick), Speakers corner misschien ook interessant voor promotie (Daan)

Speldjes met pluimen

Bijlage 3: mogelijke handelaars

Apotheek	Langestraat	Legt het voor aan de baas. Geen reclame ivm orde.
Apotheek	Langestraat	Oké, later mag ik terugkomen
De Knoop, Sociaal Resto	Hundelgemsesteenweg	Oké, eens vragen voor 10 maaltijden per maand
Aktief	Hov.straat	Zaterdagochtend of 's avonds tussen 18 - 19 u terugkomen
Ramazan	Ledebergplein	Oké, later mag ik terugkomen
Bablu	Ledebergplein	Niet echt positief, in namiddag nog eens gaan bij baas
Keurslager Abel	Ledebergstraat	Oké, later mag ik terugkomen
Bakkerij Verschaeve	Egmonstraat	Neen
Slagerij BHA, Halal	Egmontstraat	Zoon = baas, om 18h is hij er
Souperette	Egmontstraat	Open van 11 - 15u30
Snack Ozan	August van lokerenstraat	Vanaf 10u, maar misschien in verlof
Apotheek Lambert	August van Lokerenstraat	Positief, later zeer terugkomen
Papatyam	" "	Gaat stoppen
Haala Slagerij	Brusselsesteenweg	Telefoon vrouw (spreekt Nederlands) 0485/639451
Wassalon QUICK WASH	Brusselsesteenweg	Niet aanwezig, UNIZO
Patisserie hov.straat	Hov.straat	Mag later terugkomen
Kapper Balmain Hair	Hov.straat	Neen
De Gentenaar	Hov.straat	Vanaf 14u open
PROXY Delhaize	Hundelgemsesteenweg	Wil gerust sponsoring geven. Moet later terugkomen en zeggen over hoeveel en welke producten het precies gaat.

[[klik hier om de naam van de auteur in te voegen](#)]

[[klik hier om het e-mailadres van de auteur in te voegen](#)]

T [[voeg hier het telefoonnummer in](#)] | **M** [[voeg hier het gsm-nummer in](#)]

Samenlevingsopbouw Gent vzw

Blaisantvest 70 | 9000 Gent

T 09 223 95 15 | **F** 09 239 96 72

www.samenlevingsopbouwgent.be

[[klik hier om de naam van het werkadres in te voegen](#)]

[[straat en huisnummer van het werkadres](#)] | [[postcode en gemeente van het werkadres](#)]

T [[telefoonnummer van het werkadres](#)] | **F** [[faxnummer van het werkadres](#)]